

Jere Tarle
Gabrijela Vidan

PETIT LEXIQUE DE L'ACTUALITÉ YUGOSLAVE

Le petit lexique ci-après se propose de dresser la liste des termes les plus fréquents de l'actualité socio-politique yougoslave et de mettre ces termes en parallèle avec leurs équivalents français ou plutôt avec leurs traductions possibles en français. Nous nous sommes servis à cet effet de certaines publications yougoslaves en langue française, notamment: *Constitution de la République Socialiste Fédérative de Yougoslavie* (éditée par »Borba«, Beograd, 1974), *Données sur la Yougoslavie* (éditées par le Comité fédéral de l'information, Beograd, 1974), *Les Nouvelles Yougoslaves* (numéros de janvier, février, mars 1975, édition de l'Agence de presse »Tanjug«), *Guide terminologique de la pensée et de la pratique de l'autogestion en Yougoslavie* (édition de la revue »Questions actuelles du socialisme«, Beograd, 1974) et les résumés en français de *Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu* (Recueil des travaux de la Faculté de droit de l'Université de Zagreb, numéros des années 1972, 1973 et 1974).

Lorsque nous avons cru pouvoir proposer des traductions françaises préférables à celles déjà en usage dans les publications citées, nous les avons ajoutées à ces dernières.

Il va sans dire que ce petit lexique n'est que l'esquisse d'un lexique appelé à être complété par la suite.

ambulanta opće medicine

blokovska politika

delegatski princip

delegatski sistem

dom zdravlja

društvena reprodukcija

društvena samozaštita

društveni dogovor

društveni plan

društveni pravobranilac samoupravljanja

društveni proizvod

društveni sektor

društveno dogovaranje

društveno-političke organizacije

društveno-političko vijeće

društveno vlasništvo sredstava za proizvodnju

inokosno poduzeće

interesna zajednica

izvršni organi radničkog savjeta

station (f.) sanitaire de quartier;
dispensaire

politique (f.) de bloc

principe (m.) de délégation

système (m.) de délégation

centre (m.) de santé publique

reproduction (f.) sociale

autoprotection (f.) sociale

entente (f.) sociale

plan (m.) social

avocat (m.) général de l'autogestion

produit (m.) social

secteur (m.) socialisé

concertation (f.) sociale

organisations (f.) socio-politiques

conseil (m.) socio-politique

propriété (f.) sociale des moyens de production

entreprise (f.) isolée, individuelle

association (f.) d'intérêts communs, ou

communauté (f.) d'intérêts

organes (m.) d'exécution du Conseil ouvrier

izvršni poslovodni organi	organes (m.) exécutifs et de direction
izvršno vijeće	conseil (m.) exécutif
klasna borba	lutte (f.) de classes
lični dohodak	revenu (m.) personnel
minuli rad	travail (m.) passé
mjesna zajednica	communauté (f.) locale
narodno-oslobodilački rat	guerre (f.) de libération nationale
nemiješanje (politika)	non-ingérence (f.)
neposredno odlučivanje	prise (f.) directe de décision
nesvrstane zemlje	pays (m.) non-alignés
nesvrstanost	non-alignement (m.)
obrtna sredstva	fonds (m.) de roulement
općenarodna obrana	défense (f.) populaire généralisée
općinska skupština	assemblée (f.) communale
organi društvenog nadzora i kontrole	organes (m.) de surveillance et de contrôle sociaux
organi uprave	organes (m.) de l'administration
organizacija udruženog rada	organisation (f.) du travail associé
osnovna organizacija Saveza komunista	organisation (f.) de base (ou cellule) de la Ligue des communistes
osnovna organizacija udruženog rada	organisation (f.) élémentaire du travail associé, ou organisation (f.) de base du travail associé
podruštvovljavanje sredstava za proizvodnju	socialisation (f.) des moyens de production
poljoprivredno-industrijski kombinat	combinat (m.) agro-industriel
poslovno udruženje	association (f.) d'affaires
Predsjedništvo SFRJ	Présidence (f.) de la RSFY
prehrambeno-industrijski kombinat	entreprise industrielle de produits alimentaires
privredna komora	chambre (f.) économique
proizvodni odnosi	rappports (m.) de production
proširena reprodukcija	reproduction (f.) élargie
radna organizacija	organisation (f.) de travail
radnička klasa	classe (f.) ouvrière
radnička kontrola	contrôle (m.) ouvrier
radnički savjet	conseil (m.) ouvrier
radničko sveučilište	université (f.) ouvrière
samodoprinos	autocontribution (f.)
samofinanciranje	autofinancement (m.)
samoupravljač	autogestionnaire (m.)
samoupravna interesna zajednica	association (f.) autogestionnaire d'intérêts communs, ou communauté (f.) d'intérêts autogérés
samoupravna odluka	décision (f.) autogestionnaire
samoupravni socijalizam	socialisme (m.) autogestionnaire
samoupravni sporazum	accord (m.) autogestionnaire
samoupravno pravo	droit (m.) autogestionnaire
Savez komunista Jugoslavije (SKJ)	Ligue (f.) des communistes de Yougoslavie
Savez sindikata Jugoslavije (SSJ)	Confédération (f.) des syndicats de Yougoslavie
Savez socijalističke omladine Jugoslavije (SSOJ)	Union (f.) de la jeunesse socialiste de Yougoslavie
Savez udruženja boraca narodnooslobodilačkog rata (SUBNOR)	Fédération (f.) des associations des combattants de la guerre de libération nationale
Savezno izvršno vijeće	Conseil (m.) exécutif fédéral
Savezno vijeće	Conseil (m.) fédéral
Složena organizacija udruženog rada	organisation (f.) complexe du travail associé
Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija	République (f.) Socialiste Fédérative de Yougoslavie

социјалистичке републике и социјалистичке
аутономне покрајине
Социјалистички савез радног народа
Југославије (SSRNJ)
удружени рад
удруживање слободних произвођача
ванблоковске земље
вијеће делегата радних ljudi и грађана

вијеће мјесних заједница
Вијеће народа
Вијеће република и покрајина

вијеће удруженог рада
вишак рада
вишак врједности
заједница народа и народности

заједничка потрошња
заједнички остварени доходак
заступљеност радника
збор радних ljudi

здравствена заштита
земље у развоју

républiques (f.) socialistes et provinces
socialistes autonomes
Alliance (f.) socialiste du peuple
travailleur de Yougoslavie
travail (m.) associé
association (f.) des producteurs libres
pays (m.) extérieurs aux blocs
conseil (m.) des délégués des travail-
leurs et des citoyens
conseil (m.) des communautés locales
Conseil (m.) des peuples
Conseil (m.) des républiques et des
provinces
conseil (m.) du travail associé
surtravail (m.)
plus-value (f.)
communauté (f.) de nations et de
nationalités
consommation (f.) collective
revenu (m.) réalisé en commun
représentation (f.) des travailleurs
réunion (f.) de la collectivité des
travailleurs
protection (f.) sanitaire
pays en voie de développement

Радомир Вентурин

КРАТКИЙ СЛОВАРЬ ЮГОСЛАВСКИХ ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКИХ ТЕРМИНОВ

Трудности возникающие при переводе нашей новой общественно-политической терминологии на русский язык, порождены двумя основными причинами: несовпадением организаций и учреждений общественной жизни и собственно языковыми различиями.

Практика общественно-политической жизни находит в интересующих нас языках принципиально разные обозначения в зависимости от специфики организации общественного строя, поэтому многие наши комбинативные термины, хотя в языковом отношении правильно переведенные, для русских недостаточно понятны. В советской действительности эти термины не находят реальных соответствий. Возникая из потребностей в ясном названии новых явлений общественно-политической жизни, термины сами по себе не могут удачно объяснять неизвестные стороны действительности другой страны. Для этого нужна некоторая предварительная осведомленность о протекающих общественных процессах в среде другого народа.

Разные устройства социалистического общественного строя (в одном случае централизованный, в другом — децентрализованный) предопределяют не только выбор терминов, но и разные рассуждения о рассматриваемом предмете и, в конечном счете, разное построение текстов. Так, например, любопытным может показаться, что в русских текстах вряд ли встретится термин (у нас очень распространенный) рабочая (трудовая) организация, не говоря уже о целой серии терминов, относящихся к самоуправлению, и выраженных этим существительным или же некоторыми им мотивированными словами (samoupravljanje > samoupravljački, samoupravni, samouprav-ljač). В этом и проявляются трудности языкового характера.